

dog efter min Mening ses under det samme Synspunkt. Jeg vil derfor blot med disse Par Ord begrunde det, som jeg sagde, at jeg nemlig ikke med samme Sikkerhed turde paatage, at Naboeiere ikke vilde kunne komme nogen Vegne med et privat Søgemaal mod den Paagjældende. Hvad vore Domstole ville statuere i saa Henseende, tør jeg ikke udtale bestemt; der foreligger, saa vidt mig bekendt, ingen Højesteretsdom, som er afgjørende for dette Spørgsmaal; der er not et Par enkelte Overrettsdomme, men de ere allerede temmelig gamle. Det staar derfor for mig som et Spørgsmaal, som jeg anser for aabentstaaende, og hvor jeg ikke tør paatage mig nogen Garant for, hvad Domstolene ville komme til, dersom Sagen bliver dem forelagt. Det er det Hele, jeg kan sige om den bestaaende Retstilstand i dette Tilfælde. Et andet Spørgsmaal er, om der var Grund til ved en ny Lov at gribe ind i disse Forhold, og hvorledes en heldig Indgriben skulde foretages. Det er et Spørgsmaal, som jeg interessere mig meget for, og paa hvilket jeg har min Opmærksomhed henvendt, og det vil blive fremdraget paa en Maade, hvorved det formodentlig vil blive gjort til Gjenstand for mere Drøftelse i Juristernes Kreds end hidtil, idet det er et af de Emner, som ville komme til Forhandling paa det nordiske Juristmøde, som skal afholdes i Christiania til Sommer. Det er et Vidnesbyrd om, at man i alle tre nordiske Lande har sin Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal og paa de meget store Vanskeligheder, der ere forbundne med paa en retfærdig Maade at drage Grændsen imellem, hvad man er berettiget til at gjøre paa sin egen Grund, og hvad man skal undlade af Hensyn til Naboen. Jeg skal ikke gaa dybere ind paa denne Sag; thi for at sige noget Nærmere derom vilde jeg behøve en meget længere Tid, end det kunde forsvares at opholde Thinget i Anledning af denne Sag, men jeg vil blot gjøre de Herrer, som maatte interessere sig for Sagen, opmærksomme paa et Skrift af Professor Uchehoug i Christiania, som er udkommen i Begyndelsen af dette Aar, og som betitles: „Om Rettsforhold mellem Naboeiendomme“; de vilde der finde en temmelig udførlig og meget klar Fremstilling af de Regler, som med Hensyn til dette meget vanskelige Spørgsmaal gjælde i en stor Del andre europæiske Lande, og ved at gjennemlese det, tror jeg nok, at de, der maatte ønske at frysle nærmere med denne Materie, ville komme til den Overbevisning, at det er et overordentlig vanskeligt Spørgsmaal, et Spørgsmaal, om hvis Vanskelighed man ikke gjør sig nogen klar Forestilling, uden at man gaar dybere ind paa det. — Jeg kan derfor kun sige, at Spørgsmaalet om, hvorvidt og hvorledes der ved fremtidige Love bør gribes ind i dette Forhold, er et af de Spørgsmaal, der interessere mig meget, og

som jeg ikke har behøvet det ærede Udvalgs Opfordring for at have min Opmærksomhed henvendt paa. Jeg skal dernæst tillade mig et Par Ord med Hensyn til det under Nr. 6 nævnte Andragende, som Udvalgets Flertal har henvist til mig, men derimod ikke Udvalgets Mindretal. Den omtalte Klager, Bager Hærtel, er jo Ministeriet temmelig bekendt, idet det flere Gange er kommet i Berøring med ham. Smidertid ere Forhørsudskifterne ikke i Ministeriets Bærg, idet de i sin Tid ere blevne tilbage sendte med de øvrige Dokumenter efter Afhentelsen; men jeg kan kun sige, at Justitsministeriet efter min Mening med fuld Føie — jeg taler ikke her om, hvad jeg selv har gjort, men om, hvad mine Forgængere have gjort — har vaeret sig ved at indlade sig videre paa denne Sag, idet der ikke her foreligger Noget, som kunde give Anledning til at tro, at der overfor denne Mand var stet noget som helst Utilbørligt. Jeg skal oplyse, at der i Aaret 1869 blev reist kriminel Undersøgelse mod ham, dels for Hornermøller mod Kongen, og dels for Vold mod en Sognefoged og hans Vidner, som skulde udpante hos ham. Det fremgaar blandt Andet af en af Andrageren udgiven trykt Piece, hvoraf jeg har et Exemplar i mine Hænder, at Manden havde den besynderlige Ide, at, da han havde nogle Penge tilgode hos forskjellige Folk, og Autoriteterne ikke skaffede ham disse Penge, vilde han ikke betale Skat, før han havde faaet dem; det mente han, man havde Statsinstitutioner til og betalte dem for, og naar de ikke skaffede ham Pengene, vilde han ikke betale Skat. Det er en Selvsølge, at man ikke kunde godkjende dette Raisonnement, og da Manden var forledet ved denne urigtige Ide, som man naturligvis ikke strax ved første Øiekast kunde stemple som Sindsforstyrrelse, gjorde han sig skyldig i denne Modstand mod Rættens Betjente. Men da Underfølgelsen var begyndt mod ham, viste det sig temmelig hurtig for Rettsbetjenten, at han efter al Sandsynlighed ikke var tilregnelig, og som Følge deraf blev han indlagt til Observation i Sindsfygeanstalten i Aarhus, hvor han var i et Par Maanedes, saaledes at den omhyggeligste Undersøgelse af hans Tilstand har kunnet finde Steb. I Slutningen af Oktober afgav den daværende Overlæge, Professor Selmer — han er i den allersidste Tid gaaet af — en Erklæring, som gik ud paa, at Manden var sindsfyg, at han led af den Form af Sindsfyge, som kaldes „religiøs Vanvid“, og at der var meget ringe Udsigt til, at han nogeninde kunde blive kureret derfor. Da dette var blevet indberettet til Justitsministeriet, samtykkede det i, at Tiltalen mod denne Mand kunde bortfalde. For saa vidt han nu maatte mene at have Grund til at beklage sig over den Maade, hvorpaa Rettsbetjenten har optaget disse Forhører, skal jeg blot gjøre de Herrer opmærksom paa, at det er ikke Noget, som